

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH - TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN HOA CÂY CẢNH NHIỆT ĐỚI

ThS. BÙI THỊ LAN HƯƠNG

Việt Nam có điều kiện khí hậu và thổ nhưỡng khá thuận lợi cho việc trồng trọt các loại hoa cây cảnh để phục vụ cho nhu cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu (kể cả các loại hoa cây cảnh thuộc vùng khí hậu ôn đới và nhiệt đới). Phát triển sản xuất và xuất khẩu hoa cây cảnh để thay thế cho những cây trồng khác có hiệu quả kinh tế thấp, qua đó giúp chuyển dịch cơ cấu trong nông nghiệp, tạo việc làm thu nhập cao cho nông dân, góp phần vào việc đẩy mạnh xuất khẩu hàng hoá của cả nước, là việc làm cấp thiết. Hơn nữa, đây lại là một lĩnh vực kinh tế có ý nghĩa xã hội và nhân văn rất quan trọng, góp phần xóa đói giảm nghèo cho một bộ phận xã hội với 70% là nông dân, đời sống còn rất khó khăn, diện tích đất canh tác đang bị thu hẹp. Do vậy, việc tập trung sức để phát triển ngành này lại càng có ý nghĩa kinh tế, chính trị và xã hội cực kỳ quan trọng.

Quyết định 52/2007 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về phê duyệt quy hoạch phát triển rau quả và hoa cây cảnh đến năm 2010, tầm nhìn 2020 đã nêu: “... tiếp tục chương trình phát triển rau, quả và hoa cây cảnh trên cơ sở khai thác lợi thế về điều kiện khí hậu, sinh thái đa dạng (nhiệt đới, á nhiệt đới, ôn đới) của các vùng. Kết hợp cải tạo vườn tạp, thâm canh vườn cây hiện có với

trồng mới theo hướng sản xuất chuyên canh, sử dụng công nghệ tiên tiến, thân thiện với môi trường; Đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng trong nước và phục vụ xuất khẩu”. Phân đầu đến năm 2010 đưa diện tích sản xuất hoa cây cảnh của cả nước lên 15 ngàn ha; đạt sản lượng: 6,3 tỷ cành.

Cho đến nay, nước ta đã phát triển được diện tích hoa cây cảnh trên 4.000 ha, tập trung chủ yếu ở những vùng sau: vùng hoa Tây Tựu, Từ Liêm; vùng hoa Mê Linh, Vĩnh Phúc; vùng hoa Sa Pa, Lào Cai; vùng hoa Hoàn Bồ, Quảng Ninh; vùng hoa Đà Lạt, Lâm Đồng... phần lớn là thích hợp cho việc trồng và xuất khẩu các loại hoa cây cảnh ôn đới như hồng, cúc, đồng tiền, cẩm chướng, ly ly. Vùng hoa ngoại thành TP HCM, vùng hoa Sa Đéc, Đồng Tháp, vùng hoa Cái Mơn, Bến tre... phần lớn thích hợp cho việc trồng và xuất khẩu các giống hoa cây cảnh nhiệt đới như hoa hồng nhiệt đới, hoa cúc, hoa lan, hoa thiên điều, hoa hồng sơn môn, dứa Nam Mỹ, hoa lan nhiệt đới như dendro, vanda, mokara... và một số loài hoa khác.

Thái Lan là quốc gia có sản lượng xuất khẩu hoa nhiệt đới đứng thứ tư trên thế giới. Các quốc gia như Colombia, Kenya là những quốc gia ở vùng nhiệt đới có lượng hoa hồng nhiệt đới xuất khẩu

đứng hạng nhất và nhì thế giới. Theo kinh nghiệm của Trung Quốc, để phát triển ngành công nghiệp hoa thì lượng hoa tiêu thụ nội địa có ý nghĩa rất lớn. Các thành phố lớn như Bắc Kinh, Thượng Hải, Hồng Kông, Thẩm Quyến là những trung tâm thương mại hoa, tiêu thụ hoa nội địa lớn nhất nước. Việc phát triển các trung tâm tiêu thụ hoa làm phát triển ngành trồng hoa ở các vùng phụ cận. Nhờ đó, hiện nay Trung Quốc đang có khả năng trở thành quốc gia xuất khẩu hoa lớn nhất thế giới. Ngành hoa cắt cành được gọi là ngành công nghiệp hoa (Floral Industry). Sản phẩm hoa cắt cành là sản phẩm nông nghiệp công nghệ cao (Trung Quốc không quan niệm hoa cắt cành là một sản phẩm của ngành sinh vật cảnh).

Thành phố Hồ Chí Minh có vị trí nằm ở 10°22'13" đến 11°22'17" vĩ độ Bắc. 106°01'25" đến 107°01'10" kinh độ Đông. Trung tâm thành phố cách thủ đô Hà Nội 1.738 km (đường bộ) về phía bắc; cách bờ Biển Đông 59km đường chim bay; có bờ biển dài 15km. Ranh giới hành chính có chung địa giới với các tỉnh: Tây Ninh về phía Bắc, Đồng Nai, Bình Dương về phía Đông; Long An về phía Tây; phía nam giáp biển Đông. Chiều dài Thành phố từ Tây Bắc xuống Đông Nam 102km, từ Đông sang Tây 75km. Hiện nay, diện tích các quận đô thị: 440,3km²; diện tích các huyện: 1.653,4km². Độ cao trung bình từ mặt đất so với mặt biển là 6m.

Đất đai của Thành phố chủ yếu do phù sa cũ và phù sa mới tạo nên. Đất phèn chiếm 40%, đất xám phát triển trên nền phù sa cổ chiếm 19,3%. Đất mặn 12,2%, đất cằn cát, bãi biển chiếm 3,2%. Đất phù sa nước ngọt 2,6%, các loại đất khác 6,7%, diện tích

mặt nước 16%. Thành phố là vùng đất được thiên nhiên ưu đãi, với vùng khí hậu nhiệt đới, gió mùa, cận xích đạo, mưa thuận gió hòa. Nhiệt độ trung bình cả năm 25° - 27°C. Chênh lệch nhiệt độ trung bình tháng cao nhất với tháng thấp nhất không quá 5°C. Những ngày nóng nhất trong năm thường rơi vào tháng 4. Và thời tiết mát mẻ vào tháng 12. Trong hàng thế kỷ qua, ngày có nhiệt độ đo được thấp nhất là 13,8°C xảy ra trong tháng 01 năm 1937. Ngày có nhiệt độ cao nhất là 40°C xảy ra trong tháng 04 năm 1912. Độ ẩm không khí trung bình cả năm khoảng 77,5%. Thời tiết chỉ có hai mùa rõ rệt: mùa mưa từ khoảng tháng 5 đến tháng 11; mùa khô từ tháng 12 đến tháng 4 năm sau. Lượng mưa trung bình cả năm khoảng trên dưới 2.000mm.

Điều kiện khí hậu thành phố Hồ Chí Minh khá giống với Thái Lan – một quốc gia đã và đang xuất khẩu hoa cắt cành đứng hàng thứ tư trên thế giới trong thập niên 90. Vì thế chúng ta có thể phát triển các loại hoa cây cảnh nhiệt đới như Thái Lan.

Về giao thông, có quốc lộ 1A, quốc lộ 13, quốc lộ 51, tỉnh lộ đi khắp các tỉnh trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, hệ thống đường thủy, cảng biển, cảng sông thuận lợi và cảng hàng không Tân Sơn Nhất.

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm thương mại, văn hoá, kinh tế lớn nên nhu cầu xây dựng cao ốc, biệt thự, khách sạn khá cao. Chính đây là điều kiện thuận lợi để thành phố Hồ Chí Minh phát triển thành một trung tâm tiêu thụ hoa nội địa lớn nhất nước như các thành phố lớn của Trung Quốc. Trung tâm kích cầu hoa cây cảnh nhiệt đới có thể là thành phố Hồ Chí Minh, Long An, Bình Dương, Tây Ninh, Đồng Nai.